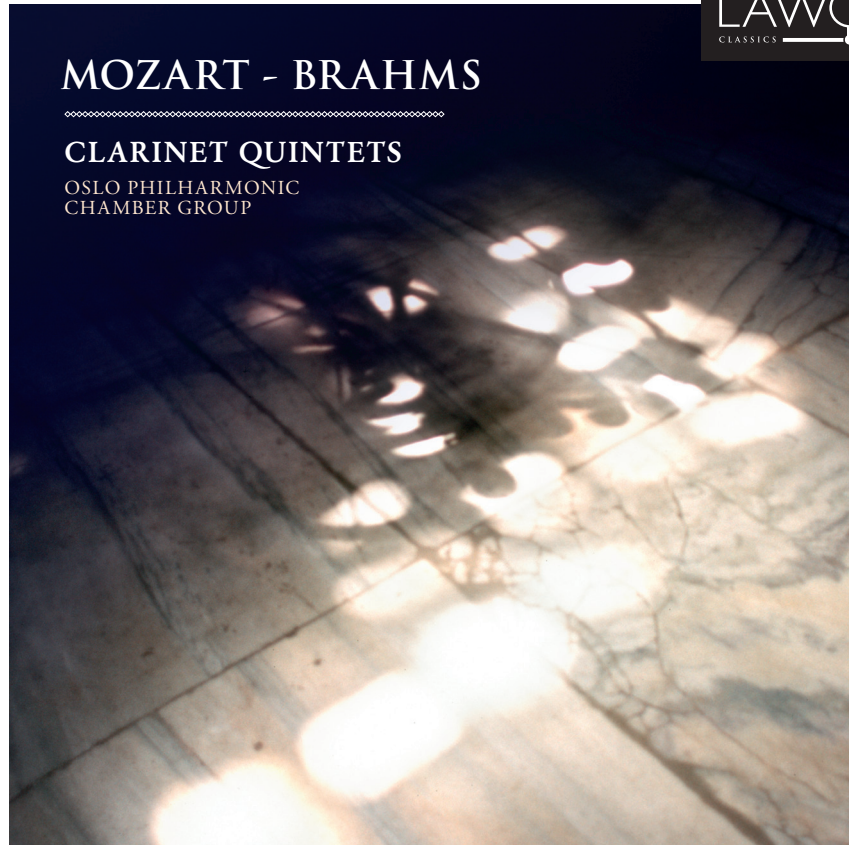

MOZART - BRAHMS

CLARINET QUINTETS

OSLO PHILHARMONIC
CHAMBER GROUP

WOLFGANG AMADEUS MOZART

KLARINETTKVINTETT I A-DUR K 581 | *CLARINET QUINTET IN A MAJOR, K. 581*
1756-1791

JOHANNES BRAHMS

KLARINETTKVINTETT I H-MOLL, OP. 115 | *CLARINET QUINTET IN B MINOR, OP. 115*
1833-1897

Tidlig på 1700-tallet utviklet instrumentmakeren Johann Christoph Denner i Nürnberg klarinetten, med grunnlag i eldre instrumenttyper. Tross visse mangler viste det nye instrumentet lovende takter. Noen komponister var tidlig ute med verk for klarinett, blant dem Johann Molter, som i 1740-årene skrev fire konserter for den lille D-klarinetten. Det framsynte orkesteret i Mannheim var snare til å inkorporere instrumentet i sin krets, og de eksperimentlystne komponistene som var knyttet til orkesteret, skrev gjerne for klarinett. For eksempel skrev Karl Stamitz kammermusikk og ikke mindre enn elleve mindre konserter for klarinett, alle trolig for Johann Joseph Beer.

Siden har flere av de store komponistene skrevet verk for klarinett med tanke på bestemte framstående klarinettister. Mozart var den første virkelig betydelige komponist som så potensialet i instrumentet, takket være klarinettisten Anton Stadler. Carl Maria von Weber var en god venn av klarinettvirtuosen Heinrich Baermann, som også skrev tre soloverk til seg selv. Den finlandssvenske klari-

Around the turn of the eighteenth century the German instrument maker Johann Christoph Denner of Nuremberg developed the clarinet as a modification of earlier-style instruments. In spite of some shortcomings, it showed considerable promise, and a few composers soon had works for clarinet, including Johann Molter, who wrote four concertos for the smaller D clarinet. The forward-looking orchestra in Mannheim was prompt to incorporate the instrument into its ranks, and the experimental composers associated with the orchestra liked writing for the clarinet. Carl Stamitz, for example, composed chamber music and no less than eleven lesser concertos for clarinet, all of them presumably for Johann Joseph Beer.

Since that time a number of major composers have written works for clarinet with certain famous clarinettists in mind. Mozart was the first really important composer to see the potential of the instrument, thanks to the clarinettist Anton Stadler. Carl Maria von Weber was a good friend of the clarinet virtuoso, Heinrich Baermann, who wrote three solo works for himself. The

nettisten Bernhard Crusell skrev også enestående konserter og kammerverk for klarinett. Han skal dessuten ha vært den første som spilte Mozarts klarinettkonsert etter Stadler. Den gamle Brahms kjente inspirasjonen strømme på når han hørte klarinettisten Richard Mühlfeld. Stort sett skrev alle disse komponistene klarinettverkene sine for akkurat disse musikere, enten det gjaldt solokonsserter eller kammermusikk.

Denne platen presenterer to av musikk litteraturens fremste kammerverk for klarinett, kvintettene av Mozart og Brahms. Det er drøyt hundre år mellom verkene, og musikere de ble skrevet for, var født med drøyt hundre års mellomrom. Begge verkene vitner om en usedvanlig forståelse for klarinettens egenart, en innsikt som bare kan tilegnes gjennom bekjentskap med musikere som behersker instrumentet til fulle.

Anton Stadler (1753–1812) var en klarinettist som mot slutten av 1700-tallet utviklet sitt instrument slik at det vant en soleklar plass i den seriøse musikken. Fordi den svært virtuose Stadler dessuten var Wolfgang Amadeus Mozarts frimurerbror og beste venn de siste årene i Wien, ble noen av tidenes største mesterverk for klarinett tilegnet ham, blant annet Mozarts Kegelstatt-trio (Ess–dur, K 498, 1786), klarinettkvintett (A–dur, K 581, 1789) og klarinettkonsert (A–dur, K 622, oktober 1791), et av Mozarts aller siste verk. Mozart hadde lært klarinetten nærmere å kjenne da han på den lange reisen til Paris 1777–78 besøkte Mannheim og München.

Men det var Stadler som overbeviste ham om instrumentets iboende kvaliteter. De møttes første

Swedish-Finn clarinetist Bernhard Crusell also wrote exceptional concertos and chamber works for the clarinet. Moreover, he is said to have been the first after Stadler to perform Mozart's clarinet concerto. The aging Brahms found inspiration in the playing of clarinetist Richard Mühlfeld. On the whole, all of these composers wrote their clarinet works, whether solo concertos or chamber music, specifically for these musicians.

This recording presents two of the foremost chamber works for clarinet found in musical literature, the quintets by Mozart and Brahms. A good hundred years separate the works, and the musicians for whom they were written were born a good hundred years apart. Both works bear witness to an exceptional understanding of the clarinet's distinctive character, an insight gained only through knowing musicians with total mastery of the instrument.

Anton Stadler (1753–1812) was a clarinetist with such proficiency on the instrument that by the end of the eighteenth century its role in serious music was a matter of course. And because the virtuoso Stadler and Wolfgang Amadeus Mozart were fellow Free Masons and best of friends during Mozart's last years in Vienna, some of the greatest clarinet music of the period was dedicated to Stadler, including the Kegelstatt Trio (Eb Major, K. 498, 1786), the Clarinet Quintet (A Major, K. 581, 1789), and the Concerto for Clarinet (A Major, K. 622, October, 1791), one of Mozart's very last works. Mozart had become better acquainted with the clarinet on his extended trip to Paris in 1777–1778, during stops in Mannheim and Munich.

But it was Stadler who convinced him of the instrument's inherent qualities. They met for the first time

gang da Stadler i 1784 var med og framførte en av Mozarts blåserserenader i Wien. Antons yngre bror Johan spilte også klarinett, og brødrene fikk engasjement ved det keiserlige hoffkapellet 1787. De utviklet snart et varig vennskap med Mozart. Det kan være verdt å minne om at verket med Köchel-nummeret før klarinettkonserten var kroningsoperaen *La clemenza di Tito* (K 621), skrevet for Praha. I vognen til Praha satt Stadler sammen med Mozart og hans elev Franz Xaver Süßmayr. Süßmayr benyttet anledningen til å arbeide med en egen klarinettkonsert, som dessverre aldri ble fullført. Stadler var med til Praha fordi Mozart hadde skrevet en arie med obligat klarinett spesielt med tanke på ham: «Non più di fiori» i andre akt av *La clemenza di Tito*. Mens de var i Praha, fikk Stadler urframført Mozarts klarinettkonsert. Han hadde sikkert også en finger med i spillet da Mozart senere utstyrte symfoni nr. 40 i g-moll (K 550, 1788) med klarinettstemmer – og det var brødrene Stadler som først spilte dem!

Mange forbedringer som økte klarinettens tekniske muligheter, er blitt tilskrevet Stadler. Han fikk laget et eget instrument som var en krysning mellom klarinett og forgiengeren bassethorn, en bassettklarinett. Det var for dette instrumentet Mozart skrev sin klarinettkonsert og klarinettkvintett. Dessverre er hverken denne bassettklarinetten eller originalmanuskriptet til kvintetten bevart.

Mozarts klarinettkvintett er et perfekt eksempel på at musikalsk substans og instrumentalteknikk kan gå opp i en høyere enhet. Dessuten er klarinettens klang perfekt balansert av strykekvartettens. I kvintetten utnyttes hele klarinettens spennvidde, fra det dype, vemodige og fyldige chalumeau-

*in 1784 when Stadler performed one of Mozart's serenades for wind instruments in Vienna. Anton and his younger brother, Johan, who also played clarinet, were engaged by the Imperial Court Orchestra in 1787. This led to a close friendship with Mozart which lasted until his death. It is perhaps worth mentioning that the work with the Köchel number right before the clarinet concerto was the coronation opera *La clemenza di Tito* (K. 621) written for Prague. Stadler sat in the carriage to Prague together with Mozart and his pupil, Franz Xaver Süßmayr. Süßmayr used the occasion to work on his own clarinet concerto—which, unfortunately, he never completed. Stadler made the trip to Prague because Mozart had him in mind while writing an aria with obbligato part for clarinet, “Non più di fiori,” for the second act of *La clemenza di Tito*. While they were in Prague, Stadler gave a premiere performance of Mozart's clarinet concerto. And very likely he had something to do with Mozart's addition of clarinet parts to Symphony No. 40 in G Minor (K. 550, 1788)—which was first performed with the Stadler brothers!*

Stadler is credited with making many improvements to increase the technical capabilities of the clarinet. He had an instrument built which was a cross between a clarinet and its predecessor, the basset horn. This was a basset clarinet, for which Mozart wrote his clarinet concerto and clarinet quintet. Unfortunately, neither this basset clarinet nor the autograph score of the quintet have survived.

Mozart's clarinet quintet is a perfect example of how the fusion of musical substance and instrumental technique can produce a synthesis of a higher order. Moreover, the sound of the clarinet and the string quartet are perfectly balanced. The quintet utilizes the clarinet's full range,

registeret og opp til høyeste sølvklare diskant. I første sats begynner strykerne med et enkelt tema, mens andretemaet lar klarinetten trippe fram i elegante passasjer. I den vennlige rivaliseringen mellom instrumentene får alle fem briljere. I en vidunderlig smilende larghetto dominerer klarinetten, men den inngår også i en uimotståelig dialog med bratsj. Menuetten knytter noen steder an til klarinettens rolle som folkeinstrument i Tyrol, og i finalen får ett tema fire herlige variasjoner der klarinettens virtuose muligheter utnyttet til halsbrekkende løp.

Kvintetten i A-dur er datert i Wien den 29. september 1789, og to dager før julaften urframførte Stadler dette melodisk rike mesterverket under en konsert i Wiens Burgtheater.

Hadde Mozart fått leve videre, ville han høyst sannsynlig ha fortsatt å komponere for Stadler. En ufullendt sats til en klarinettkvintett (B-dur, K Anh. 91) tyder på det. Satsen er også blitt tolket som en alternativ finale til klarinettkvintetten K 581.

I løpet av de hundre år som gikk før Brahms skrev sine klarinettverk, hadde mange komponister fått øynene opp for instrumentet, deriblant Pleyel, Mercadante og Spohr, som alle var født i andre halvdel av 1700-tallet. Spohr skrev sine mange klarinettverk for Johann Simon Hermstedt. Vi må ikke glemme Schumanns kammermusikk eller Max Regers klarinettkvintett i samme toneart som Mozarts, A-dur. Dette var for øvrig Regers siste verk (1915).

from the deep, plaintive, and resonant chalumeau register to the highest silvery treble. In the first movement the strings begin a simple theme, while the second subject is introduced in nimble, elegant passages played by the clarinet. In the amiable rivalry that ensues all five instruments stand out. The clarinet is the dominant instrument in the remarkably cheery Larghetto, in which it also engages in an irresistible dialogue with the viola. In the minuet movement we hear the clarinet occasionally as a Tyrolean folk instrument, and, in the finale, four brilliant variations on a theme utilize the clarinet's virtuosic capabilities in breakneck runs.

The Quintet in A Major is dated 29 September 1789, Vienna, and, two days before Christmas Eve, Stadler gave a premiere performance of this melodically opulent masterpiece during a concert in Vienna's Burgtheater.

Had Mozart lived longer, most probably he would have continued to compose for Stadler. An incomplete manuscript movement of a clarinet quintet (B-Flat Major, K. Anh. 91) suggests this, although some regard it as an alternate finale to the clarinet quintet, K. 581.

In the course of the one hundred years before Brahms wrote his work for clarinet, many composers had begun to appreciate the instrument, including Pleyel, Mercadante, and Spohr, all of whom were born in the latter half of the eighteenth century. Spohr wrote his numerous clarinet works for Johann Simon Hermstedt. Nor must we forget Schumann's chamber music, or the clarinet quintet written by Max Reger in the same key as Mozart's, A Major. It was in fact Reger's last work (1915).

Da Brahms hadde skrevet sin strykekvintett i G-dur, op. 111 (1891), hadde han alvorlige planer om å trekke seg tilbake og slutte å komponere. Han hadde eldes fort og skrev sitt testament i Bad Ischl den 7. mai 1891 – på sin 58-årsdag. Han sa også til sine venner at «nå har jeg gjort mitt, nå er det på tide at ungdommen overtar».

Men så ble han kjent med klarinettisten Richard Mühlfeld (1856–1907). Brahms hadde ved mange anledninger opptrådt med orkesteret i Meiningen både som pianosolist og dirigent. Mühlfeld var i 1873 blitt ansatt som fiolinist i orkesteret, men etter tre års selvstudium ble han førsteklarinettist. De møttes første gang i mars 1891 i forbindelse med at Mühlfeld spilte en av Webers klarinettkonserter, og Brahms kunne konstatere at Mühlfeld var den fremste blåsesusikeren han hadde møtt – innenfor noen kategori.

Brahms fikk dermed nytt utløp for sin kunstneriske åre. De siste årene av livet komponerte han sine fire siste kammerverk, alle for Mühlfeld, «frøken Klarinett, min primadonna og orkesterets nattergal»: en trio i a-moll, op. 114 (1892), en kvintett i h-moll, op. 115 (1891), to sonater, en i f-moll og en i Ess-dur, op. 120 (1895) – og dette for et instrument som han aldri før hadde brukt i kammermusikalsk sammenheng. Det var Mühlfelds spill og varme tone som fikk ham til å skrive trioene og kvintetten i rask rekkefølge i løpet av to sommermåneder ved Bad Ischl øst for Salzburg. I juli 1891 skrev Brahms i et brev til vennen Eusebius Mandyczewski at «trioen er tvillingen til en enda større dumhet». Med humor og selvironi henspiller han her på den nyss påbegynte kvintetten. Med

By the time Brahms had written his String Quintet in G Major, Op. 111 (1891), he had serious thoughts about retiring as a composer. He had aged rapidly and he wrote his will in Bad Ischl on 7 May 1891 – his fifty-eighth birthday. To his friends he said: "I have done what I can, it is time for the younger generation to take over."

But then he made the acquaintance of Richard Mühlfeld (1856–1907). On many occasions Brahms had performed with the orchestra in Meiningen as piano soloist and conductor. Mühlfeld had joined the orchestra as violinist in 1873, but, following three years of private study, he became first clarinetist. The two met for the first time in March, 1891, when Mühlfeld performed one of Weber's clarinet concertos, and Brahms declared he was the foremost wind musician he had met—bar none.

Thus Brahms's creative impulse was rekindled. During these final years of his life, he composed his last four chamber works – Trio in A Minor, Op. 114 (1892); Quintet in B Minor, Op. 115 (1891); and Sonatas in F Minor and E-Flat Major, Op. 120 (1895) – works for an instrument he had never used in the context of chamber music, and all written for Mühlfeld, whom he called "Miss Clarinet, my primadonna, and the orchestra's nightingale." It was Mühlfeld's execution and warm tone that inspired Brahms to write the trio and quintet in rapid succession in the course of two summer months at Bad Ischl east of Salzburg. In July, 1891, Brahms wrote in a letter to his friend, Eusebius Mandyczewski, that "the trio is twin to an even greater folly." His use of humor and self-deprecating irony was an allusion to the quintet he had recently begun. In such

Mühlfelds varme klang i minnet og det storslåtte landskapet omkring seg ble han inspirert til dette mesterverket.

Det er ikke lett å høre på musikken at Brahms kjente seg gammel og syk, selv om kvintetten har avskjedsstemninger i seg. Mer iørefallende er musikkens varme, kraft, undring og lys, og hvor godt den er tilpasset alle instrumentene.

Liksom i Mozarts kvintett lar klarinetten vente på seg noen takter. Første sats er holdt i en tradisjonell sonatesatsform som bygger videre på Beethovens landevinninger. Den langsomme satsen har sangbare ytterdeler som omgir en vital *alla zingarese*, en sigøynerdel der klarinetten får virtuose, nesten konsertante oppgaver. I de to siste satsene byr Brahms på variasjon og tematisk forvandling. Andantino kan nærmest sees som et forspill til finalens rondo, der hovedtemaet varieres fire ganger. I kodaen vender innledningstonene fra første sats tilbake, og sirkelen er sluttet.

Ikke mange verk er like personlige, meditative, alvorlige, melankolske og melodiske som dette. Likevel later det til å ha blitt skrevet hurtig. Verket ble urframført den 21. november hjemme hos den rause friherrinne Helene von Heldburg i Meiningen med Mühlfeld og Joseph Joachims kvartett. Joachim, som Brahms blant annet hadde skrevet sin fiolinkonsert for, ble så grepet av musikken at han arrangerte den offentlige urframføringen i Berlin den 12. desember samme år. Musikken ble mottatt med storm.

STIG JACOBSSON

magnificent surroundings and with Mühlfeld's warm sound fresh in his mind, Brahms was inspired to compose this masterpiece.

The music scarcely suggests that Brahms felt aged and ill, although one does sense a mood of farewell in the quintet. What one hears is the warmth and power of the music, its wonder and brilliance, and how well he has written for all the instruments.

*As in Mozart's quintet, the clarinet's entrance is delayed for several measures. The first movement retains the traditional sonata form, which builds on Beethoven's achievements. The outer segments of the slow movement enclose a vigorous *alla zingarese*, a gypsy-sounding section in which the clarinet plays in a virtuoso, almost concerto-like manner. In the last two movements Brahms offers variation and thematic change. The Andantino can be rather regarded as a prelude to the rondo of the finale, in which the main theme is varied four times. In the coda the introductory notes of the first movement return, and the circle is closed.*

Few works are as personal, meditative, serious, melancholy, and melodic as this one. Yet it strikes one as having been written rapidly. The work was premiered by Mühlfeld and Joseph Joachim's quartet 21 November in the home of the munificent Baroness Helene von Heldburg in Meiningen. Joachim, for whom Brahms, among others, wrote his violin concerto, was so moved by the music that he arranged a public premiere performance in Berlin 12 December of the same year. The music was greeted with tumultuous applause.

STIG JACOBSSON

LEIF ARNE PEDERSEN

| KLARINETT

Leif Arne Pedersen har vært soloklarinettist i Oslo Filharmoniske Orkester (OFO) siden 1990.

Etter studier med Knut Henriksen, Bendt Neuchs Sørensen i København og Larry Combs i Chicago ble han i 1987 ansatt som alternerende soloklarinettist i Musikselskabet Harmonien i Bergen etter to år i Forsvarets Stabsmusikkorps. I 1988 ble han ansatt som alternerende soloklarinettist i Oslo Filharmoniske Orkester. I 1996 urfremførte han Rolf Wallins konsert for klarinett og orkester med OFO. Dette verket mottok Wallin Nordisk Råds musikkpris for.

Pedersen blir ofte fremhevet i norsk og utenlandsk presse for sine orkestersoli. Han har vært solist med samtlige norske symfoniorkestre og har gjennom Oslo Filharmoniske Orkester samarbeidet med flere av verdens ledende solister og dirigenter.

Pedersen er aktiv som solist, kammermusiker og pedagog og har gjestet festspill i Europa, Sør-Amerika og Asia. Han underviste ved Norges musikkhøgskole 1991–2001 og var kunstnerisk leder i Kongelige Norske Marines Musikkorps 2003–2008.

LEIF ARNE PEDERSEN

| CLARINET

Leif Arne Pedersen is solo clarinetist with the Oslo Philharmonic Orchestra, a position he has held since 1990.

Pedersen studied with Knut Henriksen, Bendt Neuchs Sørensen in Copenhagen, and Larry Combs in Chicago. In 1987, after having performed for two years with the Staff Band of the Norwegian Armed Forces, he was hired as alternate solo clarinetist of the Bergen Philharmonic Orchestra. He joined the Oslo Philharmonic Orchestra as alternate solo clarinetist in 1988.

In 1996 Pedersen and the Oslo Philharmonic premiered Rolf Wallin's Concerto for Clarinet and Orchestra, a work for which the composer received the Nordic Council Music Prize. Pedersen's orchestral solos often receive special attention in the Norwegian and foreign press. He has on numerous occasions performed as soloist with Norway's principal symphony orchestras, and by virtue of his position with the Oslo Philharmonic Orchestra he has collaborated with a number of the world's leading soloists and conductors.

Pedersen is active as soloist, chamber musician, and teacher. He has made guest appearances as chamber musician and teacher at festivals in Europe, South America, and Asia. He taught at the Norwegian Academy of Music from 1991–2001, and from 2003–2008 he was artistic leader of the Royal Norwegian Navy Band

ELISE BÅTNES

| Fiolin

Elise Båtnes begynte å spille fiolin fire år gammel og debuterte fire år senere som solist sammen med Trondheim Symfoniorkester. Hun hadde sin første opptreden med Oslo Filharmoniske Orkester (OFO) ti år gammel i 1981, da hun fikk være solist på en barnekoncert med Mariss Jansons som dirigent. I 1982 var hun igjen solist med OFO. Hun har siden vært solist med alle de største norske symfoniorkestrene og spilt i en lang rekke land. Hun fyller i dag stillingen som 1. konsertmester i Oslo-Filharmonien, og hennes konsertvirksomhet omfatter solistoppdrag med anerkjente orkestre og dirigenter over hele verden. Tidligere har hun i til sammen ni år vært konsertmester i Danmarks Radios Orkester og i Westdeutsche Rundfunk i Köln.

Båtnes har også mye erfaring med kammermusikk, og har spilt på mange festspill og kammermusikkfestivaler sammen med kjente norske pianister som Leif Ove Andsnes, Håvard Gimse, Sveinung Bjelland og Einar Henning Smebye. Båtnes har vært medlem i den prisvinnende Vertavokvartetten. Sammen med Håvard Gimse på klaver lanserte Båtnes i 2008 CD-en Bartók, med Béla Bartóks fiolinmusikk (Simax classics).

Elise Båtnes spiller på fiolinen «Arditi», bygd av A. Stradivari 1689, utlånt av Dextra Musica.

ELISE BÅTNES

| VIOLIN

Elise Båtnes began playing the violin at age four and debuted as soloist with the Trondheim Symphony Orchestra four years later. She had her first performance with the Oslo Philharmonic Orchestra in 1981 at age ten, when she appeared as soloist in a children's concert conducted by Mariss Jansons. In 1982 she performed again as soloist with the Oslo Philharmonic Orchestra in a performance of Vivaldi's double concerto. Since then she has appeared as soloist with all the important Norwegian symphony orchestras. Båtnes released her first solo recording, "Fra Elise," in 1986 at fifteen years of age. Today she holds the position of first concertmaster of the Oslo Philharmonic Orchestra, and her concert appearances include solo performances with respected orchestras and conductors around the world. Earlier she served a total of nine years as concertmaster of the Danish Radio Orchestra and the West German Radio Symphony Orchestra.

In addition to symphonic music, Båtnes has extensive experience in chamber music and has performed at many cultural and chamber music festivals together with noted Norwegian pianists such as Leif Ove Andsnes, Håvard Gimse, Sveinung Bjelland, and Einar Henning Smebye. Båtnes was formerly a member of the award-winning Vertavo String Quartet. In 2008 Båtnes, together with pianist Håvard Gimse, released a CD featuring Béla Bartók's violin music entitled "Bartók" (Simax Classics).

Elise Båtnes plays a violin made by A. Stradivari in 1689, on loan from Dextra Musica.

PAULS EZERGAILIS

| FIOLIN

Pauls Ezergailis er født i Australia av latviske foreldre. Da han var seks år gammel, begynte de å gi ham musikkundervisning, først på piano, siden på fiolin. I sine formende år studerte han fiolin ved musikkonservatoriet i Adelaide med den berømte fiolinisten og pedagogen Beryl Kimber som lærer. Allerede tidlig i karrieren var det tydelig at kammermusikk skulle bli Pauls Ezergailis' lidenskap. Fra barnsben av ble han stimulert regelmessig gjennom å spille strykekvartetter sammen med faren og brødrene Juris og Arturs hver søndag morgen. Sammen med brødrene dannet han the Ezergailis String Trio, som jevnlig optrådte og gjorde innspillinger i den australske rikskringkastingen. Så fulgte studier ved konservatoriet i Luzern i Sveits i Rudolf Baumgartners konsertdiplomklasse, der han i seks år var medlem av orkestret Festival Strings Lucerne, som han deltok på atskillige turneer og innspillinger med. Mens han bodde i Sveits, var han også medlem av Collegium Musicum Zürich under ledelse av Paul Sacher og Det sveitsiske kammerorkester under Antonio Núñez.

Siden 1985 har han vært altnernerende konsertmester i Oslo Filharmoniske Orkester under sjefdirigentene Mariss Jansons, André Previn og Jukka-Pekka Saraste. Han er også medlem av Det Norske Kammerorkester. Gjennom 25 år har han dessuten vært knyttet til the Academy of St. Martin in the Fields med Iona Brown, Sir Neville Marriner og Ken Sillito.

PAULS EZERGAILIS

| VIOLIN

Pauls Ezergailis was born in Australia to Latvian parents with whom he began his musical studies on piano at the age of 6 and violin soon thereafter. His formative years were spent studying violin at the Adelaide Conservatorium of music with the renowned violinist and pedagogue Beryl Kimber. It was evident early in his career that chamber music would become his passion. Regular exposure to the quartet literature at the earliest age was encouraged with Sunday morning readings together with his father and two other family members Juris and Arturs. It was with these two brothers that he then established the Ezergailis String Trio with whom he performed and recorded regularly on national Australian radio and television. Further studies then in Switzerland at the Lucerne Conservatorium of music in Rudolf Baumgartner's concert diploma class, where he was a member of Festival Strings Lucerne, recording and touring extensively for 6 years. During his years in Switzerland he was also a member of Collegium Musicum Zurich under Paul Sacher and the Swiss chamber orchestra with Antonio Nunez.

Since 1985 he has been co-leader of the Oslo Philharmonic Orchestra under their chief conductors Mariss Jansons, Andre Previn and Jukka-Pekka Saraste. He is also a member of the Norwegian Chamber Orchestra. His 25-year association with the Academy of St. Martin in the Fields with Iona Brown, Sir Neville Marriner and Ken Sillito continues to this day.

IDA BRYHN

| BRATSJ

Bratsjisten Ida Bryhn har allerede fått en markant stemme i det norske musikklivet. Hun har gjestet en rekke festivaler i Norge og i utlandet, bl.a. Verbier festival, Ravinia utenfor Chicago og IMS Prussia Cove. Ida har også gjesteopptredener med the Razumovsky Ensemble i London.

I 2008 avsluttet Ida Bryhn sine diplomstudier ved Norges musikkhøgskole med Lars Anders Tomter som lærer. Eksamenskonserten holdt hun som solist med Oslo-Filharmonien (dir. Jukka-Pekka Saraste). Hun har også vært solist med bl.a. Kringkastingsorkestret. Som Fulbright-stipendiat har Ida studert ved New England Conservatory i Boston med Kim Kashkashian.

Ida Bryhn har mottatt støtte fra Wilhelmsens stiftelse og Norge-Amerikaforeningen, og i 2008 fikk hun Shell-prisen.

IDA BRYHN

| VIOLA

Violist Ida Bryhn has become a prominent figure in Norwegian musical life. She has made guest appearances at a number of festivals in Norway and abroad, including the Verbier Festival in Switzerland, the Ravinia Festival near Chicago, and the IMS Prussia Cove in Cornwall, England. She has also had guest performances with the Razumovsky Ensemble in London.

Ida Bryhn studied with Lars Anders Tomter at the Norwegian Academy of Music, receiving the Artist Diploma in 2008. For her diploma recital she performed as soloist with the Oslo Philharmonic Orchestra under the direction of Jukka-Pekka Saraste. Other solo appearances have included a performance with the Norwegian Radio Orchestra. Ms. Bryhn studied with Kim Kashkashian at the New England Conservatory in Boston under a Fulbright grant.

Ms. Bryhn has received grants from the Wilhelmsen Foundation and the Norwegian American Foundation, and in 2008 she was awarded the Shell Prize.

BJØRN SOLUM

| CELLO

Bjørn Solum er i dag ansatt som alternerende solocellist i Oslo Filharmoniske Orkester, en stilling han har hatt siden 1989. Solum fikk strålende kritikker etter sin debut i Universitetets aula i 1980, og han er en av de mest profilerte cellister i sin generasjon. Han underviser ved Barratt Due musikk institutt, der han arbeider som førsteamanuensis. Han har også undervist ved Norges musikkhøgskole.

Bjørn Solum var med og grunnla Det Norske Kammerorkester i 1977 sammen med bl.a. Terje Tønnesen og virket som solocellist der i en tiårsperiode. Han har også hatt mange oppgaver både som solist og solocellist med Oslo Camerata, i nært samarbeid med Stephan Barratt-Due og Soon-Mi Chung. Han har spilt kammermusikk med mange av verdens fremste solister og kammermusikere, blant dem Mstislav Rostropovitsj, Maurice André, Paul Meyer, Janine Jansen og Truls Mørk. Han har turnert verden over med Oslo Filharmoniske Orkester og samarbeidet med mange av verdens ledende dirigenter. Han har medvirket i et stort antall CD-innpillinger for Oslo Filharmoniske Orkester og har gitt ut CD-en *Beethoven* sammen med Kristin Fossheim på plateselskapet 2L.

BJØRN SOLUM

| CELLO

Bjørn Solum is alternate solo cellist with the Oslo Philharmonic Orchestra, a position he has held since 1989. Solum's debut in the University Aula in Oslo in 1980 received glowing reviews, and he is one of the most eminent cellists of his generation. He teaches at the Barratt Due Institute of Music, where he is Associate Professor. He has also taught at the Norwegian Academy of Music.

In 1977, together with Terje Tønnesen and others, Bjørn Solum founded the Norwegian Chamber Orchestra, with which he served as solo cellist over a period of ten years. He has also appeared often as soloist and solo cellist with the Oslo Camerata, in close collaboration with Stephan Barratt-Due and Soon-Mi Chung. Solum has performed chamber music with many of the world's leading soloists and chamber musicians, including Mstislav Rostropovits, Maurice André, Paul Meyer, Janine Jansen and Truls Mørk. He has toured the world over with the Oslo Philharmonic Orchestra and collaborated with many of the world's leading conductors. Solum has participated in a large number of recordings with the Oslo Philharmonic Orchestra, and together with Kristin Fossheim he released the CD Beethoven on the label 2L.

MOZART - BRAHMS

CLARINET QUINTETS

OSLO PHILHARMONIC
CHAMBER GROUP

LEIF ARNE PEDERSEN – CLARINET
ELISE BÅTNES – VIOLIN
PAULS EZERGAILIS – VIOLIN
IDA BRYHN – VIOLA
BJØRN SOLUM – CELLO

Wolfgang Amadeus Mozart
Clarinet Quintet in A Major, K. 581
1756-1791

01 Allegro *09:11*

02 Larghetto *06:19*

03 Menuetto.
Trio I. Trio II *07:01*

04 Allegretto con variazione *09:26*

Johannes Brahms
Clarinet Quintet in B Minor, Op. 115
1833-1897

05 Allegro *12:42*

06 Adagio *11:02*

07 Andantino –
Presto non assai, ma con sentimento *04:29*

08 Con moto *08:51*

RECORDED IN RIS CHURCH, OSLO, AUGUST 28-29 2009 AND OCTOBER 24-25 2009 — PRODUCER: VEGARD LANDAAS —
BALANCE ENGINEER: THOMAS WOLDEN — EDITING: VEGARD LANDAAS — MASTERING: THOMAS WOLDEN —
COVER DESIGN: BLUNDERBUSS — PHOTO: BLUNDERBUSS — BOOKLET NOTES: STIG JACOBSSON —
ENGLISH TRANSLATION: JIM SKURDALL — NORWEGIAN TRANSLATION: BÅRD ESKELAND

THIS RECORD HAS BEEN MADE POSSIBLE WITH SUPPORT FROM OSLO-FILHARMONIENS VENNER
AND MFOS VEDERLAGSFOND